

Juristesche Kader a Remboursement: Psychiater, Psychologen a Psychotherapeute – d'Saga geet weider

En vue vun der wuessender Unzuel vu mentale Gesondheetsproblemer bei de Lëtzebuerger Awunner ass et eendeiteg, datt vill Awunner Hëllef bei mentale Gesondheetsberuffer sichen an se och brauchen.

Mee egal op punkto Formatioun, legale Kader oder Betriegung, déi verschidde Gesondheetsberuffer ginn nach laang net all d'selwescht behandelt.

Zu Lëtzebuerg kascht e Psycholog bis zu 145.- € d'Stonn, déi net rembourséiert ginn, d'Consultatioune beim Psychiater ginn awer deels rembourséiert...

Dëst werft hautdesdags e puer Froen zum legale Kader vun der Hëllef an zur finanzieller Ënnerstëtzung bei mentale Gesondheetsproblemer op!

I. Analys vum Gesetz vum 14. Juli 2015

De 14. Juli 2015 gouf d'Gesetz zum Beruff vum Psychotherapeut am Mémorial publizéiert. Dëst Gesetz beschäftegt sech nëmme mat Psychotherapeuten, während Psychologen, komplett vum legale Kader zu Lëtzebuerg ausgeschloss ginn.

Den Zweck vun deem Gesetz war et (i) e legale Kader fir de Beruff vum Psychotherapeut ze schafen, (ii) Psychotherapie ze definéieren, an (iii) déi Haaptprinzipie vum Beruff z'encadréieren an (iv) d'Konditioune fir den Zougang zum Beruff vum Psychotherapeut zu Lëtzebuerg ze reguléieren^I

D'Gesetz vum 14. Juli 2015 definéiert d'Psychotherapie als *„traitement psychologique pour un trouble mental, pour des perturbations comportementales ou pour tout autre problème entraînant une souffrance ou une détresse psychologique, et qui a pour but de favoriser chez le ou les patient(s) des changements bénéfiques, notamment dans le fonctionnement cognitif, émotionnel ou comportemental, dans le système interpersonnel, dans la personnalité ou dans l'état de santé. Ce traitement va au-delà d'un accompagnement sous forme d'aide psychologique visant à faire face aux difficultés courantes ou d'un rapport de conseils ou de soutien“*^{II}

Den Artikel 2 vum Gesetz gesäit déi verschidde Konditioune vir, fir den Zougang zum Beruff vum Psychotherapeut ze kréien. Dës Konditioune gi vum Collège Médical an dem Wëssenschaftleche Rot vun der Psychotherapie verifizéiert. Et ass no der Berodung vu béiden Acteuren dann um Santesministère eng Entscheedung ze treffen déi den Zougang zum Beruff vum Psychotherapeut jeeweils autoriséiert oder refuséiert.^{III}

De Psychotherapeut exerzéiert säi Beruff autonom, a verflucht sech och säi Wëssen

um neiste Stand ze halen a seng Patienten eventuell op aner Fachleit weiderzeleede wann de Besoin do ass.^{IV}

Trotzdeem, an dëst am Géigesaz zum populäre Glawen, huet dëst Gesetz, usech, keng Ënnerstëtzung a kee Remboursement fir psychotherapeutesch Servicer agefouert.

II. Wéi geséit daat dann elo mam Remboursement zu Lëtzebuerg aus?

- Fir Psychiateren :

Am Hibleck op de Status vum Psychiater als Fachmedeziner ënnerleien d'Servicer vun engem Psychiater der Nomenclature, dat heescht, datt Tarificatioun an de Remboursement vun der Caisse Nationale de santé (CNS) gereegelt sinn.^V Esou gi fir Consultatioun bei engem Psychiater em 88% fir Erwuessener, an 100% fir Kanner rembourséiert.

- Fir Psychotherapeuten:

Wéinst der Tatsaach datt d'Gesetz vum 14. Juli 2015 och de Code de la sécurité sociale geännert huet, an den Punkt 13 am Artikel 61 Paragraf 2 bäigesat gouf, huet d'Relatioun tëscht Gesondheetsversicherung a Psychotherapeute missen definéiert ginn. Doweinst misste schrëftlech Accorden tëscht der CNS an de representativen Berufsgruppen ofgeschloss ginn - hei representéiert *„Fédération des associations représentant des psychothérapeutes au Grand-Duché de Luxembourg“* (FAPSYLUX) d'Psychotherapeuten

zu Lëtzebuerg. D'Verhandlungen tëscht dësen zwee Gesprächspartner, a Presenz vum Collège Médical, hunn 6 Méint gedauert, ouni Erfolleg.^{VI}

Et ass also gewosst, dass een Ofkommen tëscht der CNS an der FAPSYLUX feelt, soudass och d'Generalinspektioun vun der Sozialversicherung d'Gesprächspartner aberuff huet fir als Mediateur z'agéieren.^{VII}

De Vermëttler, deen den 1. Oktober 2018 ernannt gouf, hat dräi Méint Zäit fir d'Parteien ze versönen. Aus Mangel un engem Accord iwwer déi obligatoresch konventionell Bestëmmungen, gouf en procès-verbal de non-conciliation vum Vermëttler den 31. Dezember 2018 ausgeschafft.^{VIII}

Laut dem Artikel 70 Paragraf 2, alinéa 2 vum Code de la Sécurité sociale, sinn déi obligatoresch Bestëmmunge vun Ofkommen duerch groussherzoglecht Reglement fixéiert ginn, e Projet den viru kuerzem dem Staatsrot virgeluecht gouf. De 17. November 2020 huet de Staatsrot en zimlech negativen Avis iwwer de Projet vum groussherzogleche Reglement erausginn, deen d'Bezéiungen tëscht der CNS an der FAPSYLUX reguléiert.^{IX}

De Staatsrot kritiséiert, datt d'Autonomie vun de Psychotherapeuten durch de Règlement Grand-Ducal géing beschränkt ginn. Déi genannte Restriktioune iwwerscheiden de legale Kader, dee vum Gesetz vum 14. Juli 2015 ausgeschafft gouf.^X

Laut dem Règlement Grand-Ducal misste

**Mental
Gesondheetsproblemer
- Luxusproblemer?**

**70,00.-€ – 145,00.-€ / Stonn
an net rembourséiert...**

#MENTALHEALTHWEEK

Patienten an éischter Linn als alleréischter bei ee Generalist goen, deen een dann op een Psychotherapeut referéiert. Wéi kéint ee Psychotherapeut esou dann eng gewëssen Autonomie genéissen wann den Zougang zu senge Servicer limitéiert géing ginn?

Et ass aktuell gewosst, datt d'FAPSYLUX an d'CNS a Verhandlung sinnen iwwer eng méiglech Konventioun. D'Diskussiounen schéngen op der Nomenclature ze hänken, an dëst wärendem d'Tariffer nach ëmmer net ofgeschwat goufen. Also bleift d'Zukunft a Froe Remboursement vu psychotherapeutesche Servicer onsécher... D'Jonk Sozialiste begréissen d'Gesetz vum 14. Juli 2015 a bedauern awer d'schleefe vum aktuelle Prozess an de Mangel u Conciliatiounen tëscht de Gesprächspartner, an Zäite wou d'mental Gesondheetsproblemer ëmmer méi zouhuelen.

- Fir Psychologen :

Leider existéiert kee legale Kader fir Psychologen zu Lëtzebuerg, mat Ausnam vu Psychologen aus dem CPOS, SEPAS asw.

Am aktuellen Zoustand schéngt et e grouse Meenungsënnerscheed ze ginn, wat de Besoin u legale Kader fir Psychologen zu Lëtzebuerg ugeet, an och, virun allem, wat méiglech Remboursementer fir hir Servicer ugeet.

Engersäits kéint een automateschen a large Remboursement vum de psychologiesche Servicer den Budget ronderëm d'Betreiung an de Remboursement vu Schwéiere mentalen a neurologesch Gesondheetspathologien negative beafléissen em déi de Psychiater sech als Fachmediziner bekëmmert. De Remboursement vu psychologiesche Servicer hätt leider och kee richtegen Impact op d'Entlaaschtung vum de Psychiateren an de Manktem u Psychiateren zu Lëtzebuerg.

Anerersäits, kann een och net zouloossen dat d'Servicer vu Psychologen net rembourséiert ginn, wann déi tëscht 70.-€ an 145.-€ d'Stonn kaschte kënnen an eng Therapie periodesch ass an iwwert Méint oder Joren dauere kann. Esou eng Zomm kann ee richteg Hindernis fir d'Sich no Hëllef a Betreiung duerstellen an dréit nëmmen zur Stigmatiséierung an Tabuiséierung vum de mentale Gesondheetsproblemer béi.

Während d'Meenungen divergent sinn tëscht de verschidde Gesprächspartner bedauere mir Jonk Sozialisten de Manktem u sou engem legale Kader a

fuerderen d'Aféierung vum engem Projet de loi, deen de Beruff vum Psycholog erstelt, wéi d'Gesetz vum 14. Juli 2015, dëst a Verhandlung tëscht Gesondheetsversicherung an der Société Luxembourgeoise de Psychologie (SLP).

D'Jonk Sozialisten sinn der Meenung dat dëst déi bescht Initiativ ass fir eng Zukunft wou psychologiesch Betreiung net nëmmen unerkannt gëtt, mee och

Mir fuerderen d'Mise en Place vum engem legale Kader fir Psychologen esou wéi eng besser Kooperatioun fir eng Léisung ze fannen um Niveau vum Remboursement vu Psychologen a Psychotherapeuten

deels rembourséiert gëtt. Dëst zemoos mam Hibleck op de Fakt dat psychologiesch Hëllef eng Hëllef fir Alldagssituatiounen ass, esou wei implizitt vum Gesetz vum 14. Juli 2015 definéiert.

III. De Pflegesystem vum ONE : ee gudden Zukunftsmodell?

Den Office National de l'Enfance (ONE), deen duerch ee Gesetz vum 16. Dezember 2008 ënner dem Educatiounsministère gegrënt gouf, bitt e finanzielle Bäitrag vu bal 80% un fir Therapie-Sessiounen.^{xi} Dës Méiglechkeet ass geduecht fir de Kanner, Jugendlechen a jonken Erwuessenen tëscht 0 a 27 Joer kënnen eng abordabel an néideg Therapie z'erméiglechen.^{xii}

Fir vum esou enger Betreiung kënnen ze profitéieren, muss de Patient sech op e Psycholog oder Psycholog-Psychotherapeut bezéien, deen eng Ufro fir d'Betreiung vum Patient muss un den ONE formuléieren. Dës Ënnerstëtzungsufru muss, ënner annerem, eng Diagnos vum Patient, d'Unzuel vum de Sessiounen, souwéi d'Ursaache vum der Ufro fir d' Ënnerstëtzung enthaalen.

No sou enger Ufro ass et um ONE esou eng Ofdeckung z'accordéieren oder ze refuséieren. D'Grënn fir ee Refus, während se zimmlech rar bleiwen, dréinen sech dacks ronderëm de Fakt datt e SePAS oder SPOS oder en aneren Hëllef-Zentrum an der Géigend existéiert and gratis Betreiung ubitt. Esou kënnen Ufroer fir Ënnerstëtzung méi dacks refuséiert gi fir jonk Leit, déi am Zentrum oder am Süde vum Land wunnen, wéi déi wou am Norden, Osten oder am Weste vum Land wunnen.

Déi Prise en Charge ass ganz favorabel fir de Patient während maximal ee nidderege finanzielle Bäitrag pro Sessioun vum Patient, respektiv vum den Elteren, erfuerdert gëtt, am Verglach zu de

puer Honnerte vum Euro pro Sessioun.

Den ONE plädéiert fir subjektiv Pflegedecisiounen a mécht domat eng Fall-fir-Fall Analyse fir d'Betreiung z'acceptéieren oder ze refuséieren. Jiddwerfalls schéngt de Pflegesystem vum ONE ouni grouss Problemer gutt ze fonctionéieren.

Mir Jonk Sozialiste sinn der Meenung dat ee Pflegesystem fir mental Gesondheetsproblemer fir Erwuessener, deen sech, ënner annerem, op d'Prinzipien vum ONE baséiert - wéi d'Faculté contributive vum der Persoun, de Besoin un Betreiung, d'Unzuel un néidege Seancen, d'geographesch Proximitéit zu de Strukturen déi gratis/ abordabel Betreiung erméiglechen, de Prinzip vum der Autonomie vum Psycholog a Psychotherapeut, deen de Patient direkt kontaktéiere kann asw. - fa-

vorabel wier fir eng gutt Métt ze fannen. Esou kéint ee subjektive Remboursement erméiglecht ginn an eng Autonomie erlaben, wéi och eng Fall-fir-Fall Analyse vum de Patienten ze maachen déi eng Therapie bräichten oder och nëmmen eng Betreiung an Alldagssituatiounen.

IV. Conclusioun

Mental Gesondheet ass e wichtegen Deel vum Wuelbefanne vum Mënsch. Et ass e Schlüsseldeterminant vum der gesamer Gesondheet vum all Bierger. Tatsächlech ass eng global national Strategie déi eenzeg koordinéiert Äntwert op eng Plo déi quasi eis all betrëfft.

Mir Jonk Sozialiste fuerderen d'Mise en place vum engem legale Kader fir Psychologen esou wéi eng besser Kooperatioun fir eng Léisung ze fannen um Niveau vum Remboursement vu Psychologen a Psychotherapeuten. Dëst wäert den eendeitegen Effekt hunn de Wee fir eng Entstigmatiséierung vum Beruff an och vum der psychologiescher Betreiung fir a Richtung vum engem gesonde Geescht an engem gesonde Kierper ze goen.

Déi Jonk Sozialiste fuerderen d'Grënnung vum engem Pflegesystem fir Psychologen a Psychotherapeute den sech op den existente Pflegesystem an der Prise en Charge vum ONE, baséiert, ee System deen zënter 2008 gudd fonctionéiert. Esou wier net nëmmen d'Autonomie vum de betraffene Beruffer respektéiert, awer och d'Gestioun vu psychesche Gesondheetsproblemer fir all d'Bierger a Nout erméiglecht.

I Chambre des Députés. (2013, 1. Juni). PROJET DE LOI portant création de la profession de psychothérapeute et modifiant (1) le Code de la sécurité sociale; (2) la loi du 8 juin 1999 relative au Collège médical; (3) la loi du 19 juin 2009 ayant pour objet la transposition de la directive 2005/36/CE pour ce qui est a) du régime général de reconnaissance des titres de formation et des qualifications professionnelles, b) de la prestation temporaire de service. Seite 10. [https://www.chd.lu/wps/PA_RoleDesAffaires/FTSByteServletImpl?path=C2B8819BE49A143720B301FBO777FD59231FE3834D2F-147F1A42BE8F41AD08EAC858C926CE3ECD775AD92B1EEFAF8243\\$8561A13E11A1B96B18BEB77845C56AE2](https://www.chd.lu/wps/PA_RoleDesAffaires/FTSByteServletImpl?path=C2B8819BE49A143720B301FBO777FD59231FE3834D2F-147F1A42BE8F41AD08EAC858C926CE3ECD775AD92B1EEFAF8243$8561A13E11A1B96B18BEB77845C56AE2). [https://www.chd.lu/wps/PA_RoleDesAffaires/FTSByteServletImpl?path=C2B8819BE49A143720B301FBO777FD59231FE3834D2F147F1A42BE8F41AD08EAC858C926CE3ECD775AD92B1EEFAF8243\\$8561A13E11A1B96B18BEB77845C56AE2](https://www.chd.lu/wps/PA_RoleDesAffaires/FTSByteServletImpl?path=C2B8819BE49A143720B301FBO777FD59231FE3834D2F147F1A42BE8F41AD08EAC858C926CE3ECD775AD92B1EEFAF8243$8561A13E11A1B96B18BEB77845C56AE2)

II Loi du 14 juillet 2015 portant création de la profession de psychothérapeute et modifiant 1) le Code de la sécurité sociale; 2) la loi du 8 juin 1999 relative au Collège médical; 3) la loi du 19 juin 2009 ayant pour objet la transposition de la directive 2005/36/CE pour ce qui est a) du régime général de reconnaissance des titres de formation et des qualifications professionnelles, b) de la prestation temporaire de service. Artikel 1 (2015, 21. Juli). [www.legilux.public.lu](http://legilux.public.lu). <http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2015/07/14/n1/jo>

III Loi du 14 juillet 2015 portant création de la profession de psychothérapeute et modifiant 1) le Code de la sécurité sociale; 2) la loi du 8 juin 1999 relative au Collège médical; 3) la loi du 19 juin 2009 ayant pour objet la transposition de la directive 2005/36/CE pour ce qui est a) du régime général de reconnaissance des titres de formation et des qualifications professionnelles, b) de la prestation temporaire de service. Artikel 2. (2015, 21. Juli). [www.legilux.public.lu](http://legilux.public.lu). <http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2015/07/14/n1/jo>

IV Loi du 14 juillet 2015 portant création de la profession de psychothérapeute et modifiant 1) le Code de la sécurité sociale; 2) la loi du 8 juin 1999 relative au Collège médical; 3) la loi du 19 juin 2009 ayant pour objet la transposition de la directive 2005/36/CE pour ce qui est a) du régime général de reconnaissance des titres de formation et des qualifications professionnelles, b) de la prestation temporaire de service. Artikel 5. (2015, 21. Juli). [www.legilux.public.lu](http://legilux.public.lu). <http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2015/07/14/n1/jo>

V Règlement grand-ducal du 10 juillet 2011 fixant la liste des spécialités en médecine et médecine dentaire reconnues au Luxembourg. (2011, 15. Juli). <http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/rgd/2011/07/10/n2/jo>. <http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/rgd/2011/07/10/n2/jo>

VI Conseil d'Etat. (2020, 17. November). Projet de règlement grand-ducal portant réglementation des relations entre la Caisse nationale de santé et le groupement représentatif de la profession de psychothérapeute au Grand-Duché de Luxembourg - Avis du Conseil d'Etat. <https://conseil-etat.public.lu/fr/avis/2020/Novembre2020/17112020/60064.html>. [https://conseil-etat.public.lu/content/dam/conseil_etat/fr/avis/2020/17112020/60064-SOC-PRG-Co nvention-psychotherapeutes-.pdf](https://conseil-etat.public.lu/content/dam/conseil_etat/fr/avis/2020/17112020/60064-SOC-PRG-Co%20nvention-psychotherapeutes-.pdf)

VII Conseil d'Etat. (2020, 17. November). Projet de règlement grand-ducal portant réglementation des relations entre la Caisse nationale de santé et le groupement représentatif de la profession de psychothérapeute au Grand-Duché de Luxembourg - Avis du Conseil d'Etat. <https://conseil-etat.public.lu/fr/avis/2020/Novembre2020/17112020/60064.html>. [https://conseil-etat.public.lu/content/dam/conseil_etat/fr/avis/2020/17112020/60064-SOC-PRG-Co nvention-psychotherapeutes-.pdf](https://conseil-etat.public.lu/content/dam/conseil_etat/fr/avis/2020/17112020/60064-SOC-PRG-Co%20nvention-psychotherapeutes-.pdf)

VIII Conseil d'Etat. (2020, 17. November). Projet de règlement grand-ducal portant réglementation des relations entre la Caisse nationale de santé et le groupement représentatif de la profession de psychothérapeute au Grand-Duché de Luxembourg - Avis du Conseil d'Etat. <https://conseil-etat.public.lu/fr/avis/2020/Novembre2020/17112020/60064.html>. [https://conseil-etat.public.lu/content/dam/conseil_etat/fr/avis/2020/17112020/60064-SOC-PRG-Co nvention-psychotherapeutes-.pdf](https://conseil-etat.public.lu/content/dam/conseil_etat/fr/avis/2020/17112020/60064-SOC-PRG-Co%20nvention-psychotherapeutes-.pdf)

IX Code de la sécurité sociale - Version consolidée au 01.01.2020. Artikel 61 - 70. (2020, 1. Januar). http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/code/securete_so-ciale/20200101. http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/code/securete_sociale/20200101

X Conseil d'Etat. (2020, 17. November). Projet de règlement grand-ducal portant réglementation des relations entre la Caisse nationale de santé et le groupement représentatif de la profession de psychothérapeute au Grand-Duché de Luxembourg - Avis du Conseil d'Etat. <https://conseil-etat.public.lu/fr/avis/2020/Novembre2020/17112020/60064.html>. [https://conseil-etat.public.lu/content/dam/conseil_etat/fr/avis/2020/17112020/60064-SOC-PRG-Co nvention-psychotherapeutes-.pdf](https://conseil-etat.public.lu/content/dam/conseil_etat/fr/avis/2020/17112020/60064-SOC-PRG-Co%20nvention-psychotherapeutes-.pdf)

XI Conseil d'Etat. (2020, 17. November). Projet de règlement grand-ducal portant réglementation des relations entre la Caisse nationale de santé et le groupement représentatif de la profession de psychothérapeute au Grand-Duché de Luxembourg - Avis du Conseil d'Etat. <https://conseil-etat.public.lu/fr/avis/2020/Novembre2020/17112020/60064.html>. [https://conseil-etat.public.lu/content/dam/conseil_etat/fr/avis/2020/17112020/60064-SOC-PRG-Co nvention-psychotherapeutes-.pdf](https://conseil-etat.public.lu/content/dam/conseil_etat/fr/avis/2020/17112020/60064-SOC-PRG-Co%20nvention-psychotherapeutes-.pdf)

XII Loi du 16 décembre 2008 relative à l'aide à l'enfance et à la famille. (2008, 22. Dezember). [Legilux.public.lu](http://legilux.public.lu). <http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2008/12/16/n4/jo>

XIII Aides proposées. (o. D.). Office National de l'Enfance. Abgerufen am 20. Januar 2021, von <https://www.officenationaleenfance.lu>